

HOŘKÝ ROMÁN

Obrázek z maloměstského života od KARLA LEGERA.

Zakašlal několikrát, ale když z druhého pokoje, do něhož viděl otevřenými dveřmi, nikdo nepři- cházal, dodal si odvahy a vešel i tam. Ani zde nebylo živé duše. Byly záslony postele zataženy, a Celestina tise spala.

Mladík zachvil se strachem v té osamělosti a byl by nejraději u- směl. V tom padl jeho pohled na zrcadlo a spatřil lidskou tvář, při pohledu na niž se hrůzou o- třásl. Ale hned zasmál se — vzdyč byl to on, jenž vyděšeným zrakem vyhlížel z hladiny zrcadla. Při- stoupil blíže a prohlédl si svůj vy- hublý, bledý obličej. Zmoenila se ho trpkost při vzpomínce, že hlad a nouze takto ho připravily. A zde hledal člověka, jenž by byl za- pudil hlad právě zas tak zuřivě se ozývající, a ten člověk patrně ne- byl doma. Všichni lidé posílali ho sem jako do tajemného záknu v pohádce. A nyní zdálo se mu, že je skutečně v nějakém zakle- tím, od lidí opuštěném záknu. Starožitný nábytek i pusté ticho tomu nasvědčovaly. Ba i pokady již viděl! Na stolku pod zrcad- lem povalovala se hrač peněz mě- děných i stříbrných, ba i balíček bankovek. Bylo to — aspoň nyní v jeho očích — bohatství, a on po- treboval jen po něm ruce vztá- hnutí. Leč ruka již již vztažená zase poklesla, když si vzpomněl, že sahá po cizím majetku.

Proč vlastně váhá? Vždyť ten je- nuž peníze patří, jistě by mu dal tolik, aby aspoň dnes nemusil ha- dovět a přespát na mostem v hradebním příkopě. Kdyby zde pán domu, ten šlechtný pan For- tin byl, jistě by neprosil marně. A má proto, že měl neštěstí a ne- našel ho doma, ztratit právo na je- ho almužnu?

Mladík měl vyhráno, aspoň sám před sebou, před svým svědomím, jak byl tak chytře zakfíkl. Vezmá si, vezme, ale jen tolik, kolik by byl asi jistě dostal od toho šle- chetného pana Fortina, jak ho v dnehu poněkud směšně nazýval. A již směle vztáhl ruku po peně- zích a vyvolil z hromady zlatník Okamžitě váhal. Přece ještě se rozpakoval, přece ještě bojoval. Ale pak pojednou sebou trhl, seho- val peníz do kapsy a měl se k o- chodu.

Zlatník dopadl mu do kapsy ja- ko centové závaží. Zdálo se mu, že je to dáblův závdavek na jeho duši. Prodal mu duši! Nuže tedy větší cenu! Zlatník je přece má- lo! Náhle bez dlouhého rozmýšle- ní vztáhl ruku po penězích, uchvá- til celý balíček bankovek a i ty zmizely za stříbrňákem. "Kradu — nuž ať to tedy stojí za to!" — Tváře jeho se rozpálily, krev stou- pla mu do hlavy. Tu padl zrak jeho na malou černou skříňku, pobitou zlatým kováním. Nebyl to již člověk, jenž po ní vztáhl ruce. Nevěda snad ani sám, co činí, pro- padnuv té neodolatelné síle hří- chu, jenž zmocnil se člověka, táhl ho dál a hlouběji za sebou, chopil se skříňky a schoval ji do náprsní kapsy.

Když vycházel asi za půl hodi- ny z domu, z hluboka si oddechl. Spokojeně zamžoural očima, otřel červeným šátkem nos, a hodaje při každém druhém kroku hofí svou do chodníku, velmi bystře vymar- šoval krátké nohy.

Bylo k osmé hodině venku je- ště den, ale "U jelena" hořela již svítila. Záclony v oknech staženy, pod těžkým starodávným klemu- tím válel se tabákový dým, v ne- větrané místnosti éplo kyselé pi- vo, a všech stolů v koutech, ko- lem sloupů uprostřed bylo plno hostů, plno hluku. Málo nádhery, málo pohodlí, málo čistoty, ale tak nějak po sousedsku útulno zde by- lo. Všichni, kteří vešli, v tom kou- fi nikdy nevypáchlém tvořili ja- koby jednu rodinu, měli se, měli se rádi, odpovídky si vzájemně vlekli slabostí. Byl to starý za- sloužilý národní hostinec, kolem dokola na stěnách visly ošaldě členské diplomy Národního diva- dla, Ústřední Matice školské, řá- zých národních jednot, Dekora- ce hospod vřadné česká, které po- dobnou nenajdete nikde na světě, leda u nejbližších našich ošpárů, kteří se ledacímous od Čechů na-

učili, třeba se k tomu nechtěli při- znat. Pan profesor usedl ve svém kou- tu, nalezl svoji dýmku a, zapalu- je, spokojeně ohlížel se kolem — Naproti němu seděl Evžen Josek, natáhnuv nedbale nohy kamsi do nekonečna celým ramenem opíral se o stůl. Zde, mezi dobrými lidmi, nehledělo se úzkostlivě přepjaté etikety. Evžen kouřil rozčechný doutník, mezi zuby odplivalo do dálky, profesora, když přisedl, té- měř si nevšiml.

Starý pán zadíval se s jakýmsi zájmem na jeho temeno, které se bělalo prořídými vlasy. Nepokoj- ně poposedl, měl toho dnes na srd- cí, tolik radostných zpráv pro Ev- žena, který také býval častým ho- stem v jeho koutku!

"He, jinde vykrásilil zahradní restaurace, a jsou prázdné a pu- sté, a zde v tom kouři —" začal profesor, aby obrátil k sobě po- zornost zamýšleného soudruha, který podpíral těžkou hlavu dla- ní Ale Evžen beze slova odplivl.

V tom, řečtaje plechovou po- kladničkou, přišel drobný, pohyb- livý člověk s prošeďivou koží bradkou, řemeslník nějaký, do- brovolný výběrčí národní daně: "Plati, Čecháčku, plati! měli by to jiní platit, ne — im, ať!" Pan profesor vpusřil do pokladničky svůj kšeftar a vědomím, že dostal pro dneš své pavianosti. Ale Ev- žen skoro se rozfíkl: Nie neřim, a zasykl eos mezi zuby.

Člověk s koží lechtou se ho- pičky ukonil: "Oh, prosim, nemu- timel Vim, že ráčíte mít své zosá- dy jako tamhle pan domácí Věra, který ze zásluhy nedá ani žebra- ku trojník. Taková zásada je v domácnosti velmi užitečná věc. — Kdyby to nebylo ze zásluhy, bylo by to obyčejné škrblitství. Ale zá- sada je zásada — odpusřte!" Člo- věček se obrátil a pokladnička řehřala u druhého stolu.

Evžen odfonkl pohrdavě za ním kotouček dýmu. "Taková žebrota není na celém světě, jako u nás," zabučel. "A směšné je to."

Byla rozkoš pohlednout na pa- na profesora! Všechny žilky v něm hrály, oči nervosně mžikaly, tře- soucí se prsty oztahovaly a svi- novaly červený šátek Ne, tohohle pomohl sněšti, ten Evžen vždycky tak —

"Dovořte!" řekl márně, jak jen dovedl, "pravíte: žebrařství, ale eo je na tom směšného? Ten žebrař- ský groš ke groši vydržíže nám ce- lé ústavy, celou soustavu obran- ňých pevnůstek na hranici národ- nosti. Vidíte, že takový žebrař- ský groš má svoji váhu a moc!"

Evžen obrátil zvolna k němu hlavu a vytřásl na něho oči, za- rudle kouřem. "Milý pane!" řekl, odděluje slabiky, "žebrařský život je to!"

Starý pán zazářil nadšením, pravice zatřepetal proti mladíku, "Ať! i žebrař čes žit! má právo na život!"

Evžen hořce se usklebil: "Ale stojí takový život za to? za to, a- by se prodlužoval?"

Profesor klel nazpět jako zasa- žený zákeřnou zbraní. Teď teprve si povšiml, že mladíkovo oči divně svítí. Děťe v prstech ubády doun- ník, Evžen pokračoval: "A eo je směšné při tom? Že se svým že- brařstvím chlubíme. Oh, nejraději bych rozdupal všechny ty poklad- níčky, býkovec vzal bych na dan- ňavné výběrčí národních daní, všechno bych to smetl do kouta! Je třeba všechno zvrátit, všechno rozkopat, nečebnat, neprosit, ale hrát — chytit ty mocné hezky za krk — vždyť máme právo, tak! stisknout — a pokladničky pryč! ale psáti!"

Pan profesor jako okropěček seděl a téměř zapadával do svého sedadla. Neodvážil se zvednouti o- či jen třesouřim se pratem přitla- čoval v dýmce tabák. "U jelena" se mluvalo ovšem ledacos, ale tcnhle Evžen —! Konečně zposa- roval, že jazyk mladého soudruha nějak těžce se otáčí, slova plynu- la neovivale —

Pohlédl — a hle! Evženova hlava spořivala na stole — usnul. Dýmkou okázal na sklesou hla- vu s prořídými vlasy a záleptal se dohromyslným úsměvem: "Do- brý chlap, ale škoda je ho!" Ode-

šel ke druhému stolu nakukovat do kareť. Dnes už nevyzradil Ev- ženovi, jaké štěstí na něho čeká v levandulové kanceláři Dra. Kal- vody!

V. DO BOJE!

Jednoho krásného podzimního jitra — bylo to asi k deváté ho- dině — pan Vrba, majitel něko- líka domů, v osumělém županu přesíval na dvořku sítem popel, který posluhovačka z kuchyně vy- nesla. Neboť byl vyzkoumal, že v popelu vždycky zbudou nedohoře- lé kousky uhlí, škoda vyhodit je na smetiště. Jsou zlé časy, musí se šetřit. Proto zatácel sítem, až vy- rudle střapec županu na bříchku mu poskakovaly, vysáté kousky u- hlí opatrně seypával na hromádku.

V síni začínal zvonek, za oka- mžik pan Verner, důvěrný přítel domácího pána, vstoupil na dvo- řeček. "Počkej, počkej!" křičel pan Vrba, zmltaje sítem, "ještě jen tuto hromádečku přeseju —" Verner čekal mlčky, ruce za zády, díval se na šetrného hospodáře docela vážně, ani brvou nehnu, nensmál se poletujícím střapečím. Možná, že sám doma popel přesí- vá, aspoň Vrba mu to horlivě do- poručoval. A šetrnost byla panu Vernerovi jednou z prvních etno- stí, cenil člověka dle toho, jak u- měl šetřit.

"Tak, tak!" povídal Vrba, o- prašuje popel s rukou. "Tuhí je dráhé, škoda každého kousku!" zvevl prst a potřásl hlavou. Pak zavedl přítele svého do pokoje, ředitel záložny seř nějak jako au- tomat, ruce za zády.

"Co je ti?" tážal se starostlivě domácí pán, pohlednuv příteli do tváře, která zláha se strnula.

"Nie!" odpovídl úsměně Ver- ner ob soudruh se nespokojil, do- lípř zřova: "Co se stalo? Po- prašuji, že jsi poslední čas nějak nepočel, jakoby tě starostí hry- žel. Počkejni!" šeptal, "eo je směl v záložně —?" Pan Vr- ba měl třesť tisíc ve Všeobecné záložně, aspoň jednou za den pro- štěla mu hlavou myšlenka straš- livá: "Kdyby tak — nedej Bože!" Čítil, jak mu běží mraz po zádech a brada se mu zatřepetala.

"Ne, nie!" pravil ředitel, oto- čiv k němu oči mlle a nějak na- veno. "Dokud já tam budu, ne- boj se!" Opakuji ještě: "Dokud já tam budu!" A smutně se n- smál.

"Co je ti tedy?"

"Eh, takovou únavu v celém tě- le cítim. Je mi jako vojáku na stráž, pořád abych bděl, pozor dával, cítim nepřítel a nevím, kdy se příkrade —"

"Kdo?"

"Vš přece — mladý Josek. Mám ho tam — Kdyby mně ne- leželo blaho ústavu na srdci, dáv- no bych se všim hodil a šel —"

"Hm!" pan Vrba zamýšlen po- škřábal se pod bradou, "Což je ten mladík tak nebezpečný?"

"Teď ne — jdu mu v patách, všechno přepočítávám, nepouštím ho k ničemu. Ale —" důvěrně šeptal příteli do ucha, "jen si všimni jeho prstů, má je takové tenké, hladké, s prásvitnými ne- hty, oh —!" pan ředitel význam- ně marmal očima. "A kůže na konci všech prstů je rýhovaná pravidelně do kolečka —" Po- hled jeho byl velice ustaraný. Šve- siv ruce, zadíval se kamsi do kou- ta vytřetými zraky, jakoby tam viděl vystupovat strašidlo. Až se pan Vrba skorem vyděsil. "A eo dělá, že jsi tak znepokojen?"

"Nie, všemu se vyhne — a to je nejhorší. Kdybych někde v němém jej postihl — mám naň na- líčeno — hned bych se ho dovedl zbavit. Ale on to cítí, v něm se nechyti — kuma! Vyškává!" Černé chmury shlukly se řediteli na čelo. "Jeho místo měl slíben mladý Konvalinka, synek ze fán- ně rodiny, byl by sloužil s počá- tku třeba i bez plátu, jen aby se do záložny dostal, ale to je teď u nás taková správa: všude jen se pro- třežují přistěhovaleci a jejich děti. Starý Josek také přišel odněkud z Lhoty. A domácí lidé musí hezky ustoupit stranou. Tak! Celé správy obecní zmoenili se e- žáci, takoví, kteří přišli do Ku- márova se osatit! I purkmistr je z nich! To z počátku vystupova- li jenom jako političi křikáři, samé schůze, samé volby, a na- jednou se nám zahmířili také do peněžních ústavů. To přece ne- má být!" A ředitelova hlava se povzdávavě zatřásla. "A kdo je tin-

vinen? my, my! nechali jsme cízá- ky po vůli řádit — My domácí li- dé, kteří tu máme domy a role, my nedovedli vážně ty politické tlachy okřiknout!" Verner dlou- hými kroky jal se přecházet po- koj, pod nachmuřeným šedivým obořím v náhlém výbuchu marné tlumeného rozhorlení tlekalý pla- noucí oči. "Tato netečnost musí přestat!" dupl nohou, "my domá- cí lidé musí se vzechopit, jednou s celým důrazem říci: Až sem a nic dále! nedáme už cizím rukám hospodřit a našim jménim!"

Pan Vrba souhlasně pokyvoval hlavou a časem poškrábal se pod bradou. "Tohle —" promluvil rozvážně, "tohle říkáme všichni už moc dlouho, ale —"

"Činy! ne slova!" vzkřikl Ver- ner, zvednuv obě ruce nad hla- vou. "Musíme se vzechopit! vši- chni! utvořit jednou řik pravých přátel města proti rozpinavosti samozvané! Než bude pozdě!" vydechl ještě — náhle však ruce mu klesly, oči se vytřetily. Zdá- lo se mu, že na stole vidí spořivat tenké, hladké prsty s prásvita- vými nehty. Celý se ořásl, za- vrř oral. Otřel čelo, prsty zml- ze! "Ještě onemocním!" řekl si ulekán a, jda kolem stolu, plaše maň pohlédl, nejsou-li tam otiště- ny koncečky prstů — "Nežli bude pozdě!" ještě jednou jaksi zou- fale pronesl k panu Vrbovi.

Ten zakřápal hlavou, zvedl oči ke stropu, a utahuje střapec ko- lem županu, stejně zoufale řekl: "Ano, nežli bude pozdě!"

Ale ten Emil, který děsil až hmlučením ubohého ředitele Všeobecné záložny, měl zatím da- vela jiné starosti. A jak! Ne v záložně — tam byl jen nepatrným nějakým kolečkem, výpomocným příručím z protekce přijatým, a ještě jej ředitel až nápadně vzla- loval všech důležitých prací. Za- sedal u jednoho stolu se starým účetním Rynčem, který před le- ty, zřova jako on, protekci stal se takovým výpomocným příru- čím, ale časem vysedl si tu pěkné místo účetního, a odejdeli někdy ředitel Verner, nikdo jiný nebu- de jeho nástupcem. Rynč byl vyslou- žilým šikovatelem, navoskovaná vovuska ještě bojovně třela pod nosem, prokvetajícím modrými a machovanými žilkami. Ničemu nerozuměl, a ničemu nemyslí, vše- chno konal jako stroj, ovládn ředitel. Ale obličej svého do- vedl donuti nadmíru vážný a dů- stojný výraz — nakloniv hlavu trošku do zadu, svraštil vysoké čelo a zpod obočí blahosklonně dí- val se na ostatní lidi. K tomu je- ště povytáhl spodní ret přes ho- řejší a odřukoval do výšky. Toho- to účetního Rynče uměl Emil výtečně parodovat, nápodobil je- ho pohyb, každé důstojné zamr- knutí více.

Pokračování.

Věř v ně. — Velp. J. G. Lot ze Sebringville, Ont., píše: "V up- lnylném roce prodal jsem asi dva tučty lahvi Hoboka přátelům a sousedům. Také ho užíváme v ro- dině a po léta užíváme. Věřim v Hoboko, neboť bych ho neodporu- čoval."

Dra. Petra Hoboko těší se po- věsti o zásluhu, jakou má jen má- lo léků. Vždy prospěje. Je do- buhu zkuseno a dobou osvědčeno. Tisíceové dosvědčili o jeho zdraví dodávajících vlastnostech. Ne ja- ko jiné léky, nelze je dostat v lé- kárnách, nýbrž dodává se lidem přímo od místních jednatelů u- stanovených od majitelů, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Honey ave., Chicago, Ill.

ZDARMA

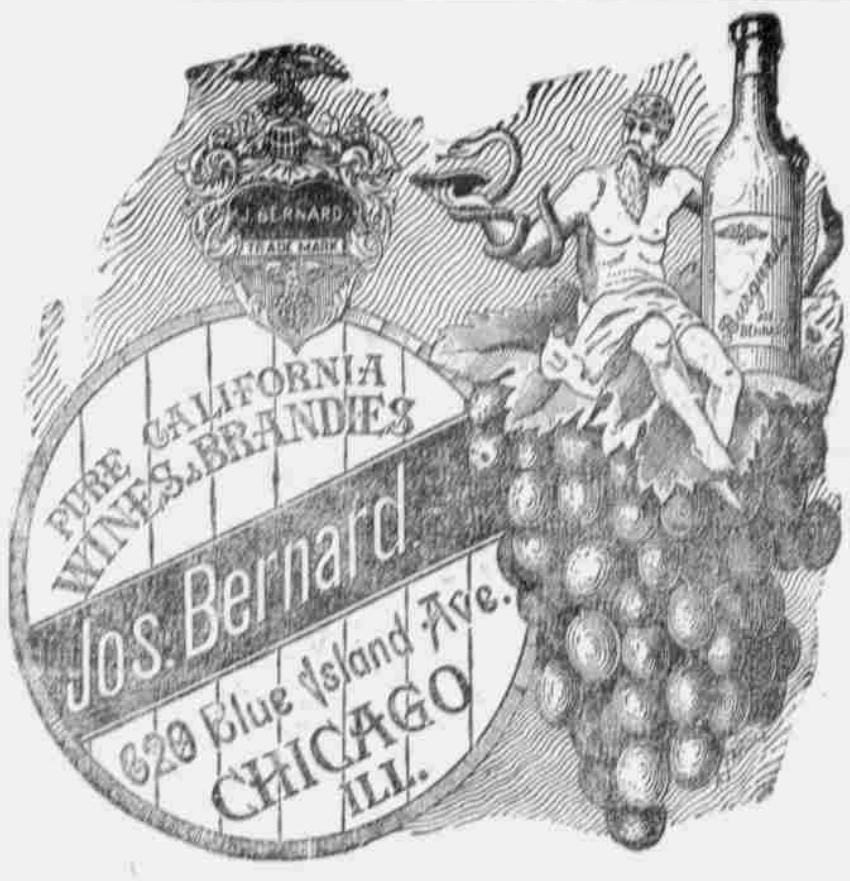
obdržíte dva pěkné obrazy horské scenerie, pakované v bedniče Karlovarského Léčivého Hořkého Vína Medového. Pan J. Travníček, Jackson, Minn., píše: "Dlou- hý čas neměl jsem chuť k jídlu a jakmile jsem využíval dvě lahve Vašeho výtečného léku, seznal jsem, že jest moc dobrý pro žalud- ek a odporučuji jej každému."

Pište si pro bedničku 12 lahví za \$2.00, jest přímo začle vyrábíte! A. V. KOUBA, 2819 Larimer St., Denver, Colo., Ropesilám i v zi- mě, třeba po frachtu.

RICHARD BURNELL sedlář a řemenář 1210 So. 13. a Pierce St., Omaha.

Dobré pivo jest lék
Plzeňské pivo v láhvích
 z pivovaru
FREMONT BRW'G CO.
 FREMONT, NEB.
 Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objed- nejte si je!

Riley Brothers Co.
 VELKOOBCHODNÍCI
Likéry a doutníky
 Old Military Rye --- Diamond R Rye
 N. B. Archer Bourbon.
 1118 Farnam St. OMAHA.

Výborná vína kalifornská a importova- ná. vody minerální, brandy a všeho druhu li- hoviny zasílají se do všech částí Spoj. Států. Pište si o cenník!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Avenue, CHICAGO, ILLINOIS.

TELLMORE Jest výtečný druh whisky, jejíž vřadními rozestřateli jsou
Atlas Wine and Liquor Co.,
 VELKOOBCHODNÍCI A IMPORTÉŘI
 659-61 Blue Island Ave., CHICAGO, ILLS.
 Zaručena dle vládního zákona o čistých potravinách a lékách.
 JOHN J. FLORIAN, cestující jednatel.

Metz Bro's Brewing Co.
 Nejstarší pivovar v Omaze.
 TELEFON DOUGLAS 116.

Vaří nejlepší pivo sudkové i lahvevé na celém světě.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
 v čísle 1306 Farnam ulice.
 Právě importovaná piva na čepu. PLEZEŇSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Busch a světově známé Faust získalo rozsáhlou reputaci. Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže. 401f

STORZ BREWING GOMPANY
 vaří a stáčí do lahví
TRIUMPH A BLUE RIBBON PIVO.
 Nejlepší na západě.
 OMAHA, NEB. 191f

JETTER BREWING CO.
 vaří to nejlepší pivo.
 Pouze ze sladu a chmele. 201 Objednejte si bednu dnes!